

Mestna občina
Ljubljana
Mestna uprava

Oddelek za kulturo

Ambrožev trg 7
1000 Ljubljana
telefon: 01 306 48 45
faks: 01 306 48 32
glavna.pisarna@ljubljana.si
www.ljubljana.si

Številka: 90000-9/2019-61
Datum: 6.5. 2019

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet
Mestni trg1
1000 Ljubljana

Zadeva: Odgovor mestnemu svetniku g. Milanu Jakoboviču glede dogajanja v avtonomnem centru Rog

Spoštovani gospod Jakobovič,

Na župana MOL ste naslovili vprašanja, ki zadevajo razmerja med MOL in začasnimi uporabniki nekdanje tovarne Rog.

V uvodu izpostavljate poplačilo sodnih stroškov uporabnikov in uporabnic nekdanje tovarne Rog, dodajate zgodovinski okvir zasedbe nekdanje tovarne Rog, navajate, da so bile mestne oblasti nepripravljene, da podpišejo sporazum o začasnem rabi in niso dovolile priklopa na javno električno omrežje. Poudarjate, da je prostor obstal zaradi samoiniciativnosti in iznajdljivosti začasnih uporabnikov in uporabnic. Sporočate, da se bodočasni uporabniki in uporabnice, kljub izgubljenim tožbam še naprej borili za nekomercialen prostor solidarnosti, kulture, športa, druženja, učenja in ustvarjanja, ki je namenjen najbolj ranljivim družbenim skupinam.

Pred odgovori na vaša zastavljena vprašanja, se moramo odzvati na vaš uvodni del za osvežitev zgodovinskega spomina in v izogib **zapisanih izrazitih netočnostim:**

Leta 2006 so nekdanjo tovarno Rog res zasedle angažirane skupine umetnikov in aktivistov, ki jih pa žal v Rogu več ni. Če bi bili, bi spoštovali lastna zapisana pravila, ki so med drugim govorila o tem, da prostor uporabljajo do začetka obnove. Tudi sami so uporabljali besedno zvezo »začasna uporaba«. Navajate, da se je zasedba zgodila »v odgovor na privatizacijo in plenjenje skupnega premoženja«. Ali ni prav takratna mestna oblast, da tovarno in prostor zaščiti za javno uporabo, le tega kupila? Ali naj vaše stališče razumemo, da je dovoljeno vsako prazno zgradbo zasesti in uporabljati, kakor je komu drago? V Ljubljani je teh zgradb kar nekaj, pa tudi parlament se poleti prazni...

Da bodo zadeve jasne: MOL šele po odplačilu najetega leasinga leta 2011 postane polnopravna lastnica zgradbe, zato je o govorjenju o zanemarjanju in propadanju stavbe, prazno. V tem času je

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

Unescovo
kreativno mesto
od 2015

MOL namreč pripravila celotno dokumentacijo, da bi se projekt obnove lahko začel. Med 2010-2013 je MOL izvajala evropski projekt Second Chance, s katerim je preverjala, analizirala in predlagala bodoče vsebine Centra Rog. Aktivno so sodelovali tudi začasni uporabniki in uporabnice nekdanje tovarne Rog.

Govorite o tem, kako se je v okviru nekdanje tovarne Rog vzpostavil avtonomni prostor z vsebinami. Naj vas spomnimo, da MOL vsebinam nikoli ni nasprotovala, še več, po načrtovani prenovi je začasnim uporabnikom ponudila 500m² za nadaljevanje teh aktivnosti. Začasni uporabniki so to možnost zavrnili.

Ko izpostavljate, da so bile mestne oblasti nepripravljene podpisati sporazum o začasni rabi in niso dovolile priklopa na javno električno omrežje, govorite o tem, da bi MOL morala kršiti zakon: MOL kot pravna oseba ne more podpisati sporazuma o začasni rabi, če objekt nima uporabnega dovoljenja, prav tako kot lastnica ne more dovoliti, da bi bil tak objekt priključen na električno omrežje. Politiziranje o uzakonjenih standardih, ki so v uporabi zaradi varnosti prebivalcev in manipuliranje s politično voljo, je nedopustno.

Sporočate, da se bodo začasni uporabniki in uporabnice, kljub izgubljenim tožbam še naprej borili za nekomercialen prostor solidarnosti, kulture, športa, druženja, učenja in ustvarjanja, ki je namenja najbolj ranljivim družbenim skupinam.

Naj spomnimo, da MOL v mestu samem več kot 2700 prostorskih enot namenja za delo z ranljivimi skupinami meščanov in meščank (od brezdomcev, do migrantov...)

Take izjave pa še kažejo na ignoranco do pravnega reda. Nesprejemljivo je, da zaradi lastnih prepričanj tolerirate ali celo spodbujate kršenje zakonodaje. Če bi zadeve tekle v obratni smeri in bi to storila mestna oblast, ne dvomimo, da bi prišlo do organiziranega shoda pred mestno hišo in očitkov o korupciji. Doslednost pri spoštovanju pravnega reda je nujna, ne glede na to, katero stran zastopate. Zakaj je to v konkretnem primeru še posebej nevarno? Zato, ker Rog nujno potrebuje ekološko sanacijo, ki je MOL, zaradi zasedbe prostora, ne more realizirati, četudi ima vsa ustrezna dovoljenja. V tem primeru ne gre samo za izvedbo ekološke sanacije, ampak tudi posledično za vplive na zdravje tako tistih, ki se v nekdanji tovarni Rog zadržujejo kot okoliških prebivalcev. Vprašanje, na katerega morate odgovoriti je, ali boste vi ali začasni uporabniki prevzeli odgovornost za morebitne poškodbe oseb, ki se lahko zgodijo zaradi prostora, ki ni več varen za uporabo? Ali boste v takem primeru ponovno pokazali na lastnika MOL, ki da mora to urediti, čeprav mu je sodišče prepovedalo vstop v nekdanjo tovarno Rog in kot lastnik že dve leti ne more aktivno upravljati s svojo lastnino, namenjeno javnim vsebinam?

Uveljavljati takšne zahteve brez odgovornosti in samorefleksije je politična demagogija.

Sprašujemo se, kaj je narobe z ekološko saniranim in obnovljenim javnim prostorom, ki bo na voljo javnim vsebinam in odprt za vse javnosti? Pri izgradnji Centra Rogu bo prostor na voljo bistveno večjemu številu uporabnikov kot jih je sedaj, ko si prostore lasti peščica, med njimi pa so tudi taki, ki opravljajo komercialne dejavnosti.

Dvomimo, da se zavedate, kako nevaren prostor je področje Roga. Ni samo galvana tista, ki je ekološko nevarna in posledično škodljiva za obiskovalce in obiskovalke. Predvsem se zavedajte tega, da tisti, ki prostor trenutno zasedajo, nimajo ne znanj ne odgovornosti, da bi bilo tam zadrževanje varno. Zadnji incident, ki je prišel do javnosti, je bil januarski požar in samo ljubljanskim gasilcem se je zahvaliti, da ni bilo žrtev ali hudo poškodovanih oseb, ki so se tam zadrževale. Ste se morda vprašali, ali ima Rog urejen požarni red, urejene požarne poti, dostop za nujne primere? Nima. Ko govorite o tem, da bi imeli, zasedali ali upravljali, vam zmanjka pomemben del celotne sestavljanke: odgovornost do ljudi in prostora!

Prav tako dvomimo, da ste se kdaj seznanili z vsebinami, ki jih izvajamo v RogLabu, v neposredni bližini nekdanje tovarne Rog.

RogLab je bil vzpostavljen kot prvi javni izdelovalni laboratorij v Sloveniji in ustvarjalcem vseh starosti omogoča dostop do produkcijskih orodij in spodbuja inovativno rabo izdelovalnih tehnologij. Vsebine RogLab-a bodo bistvo obnovljenega prostora in prav te vsebine, predvidene za prenovljeno nekdanjo tovarno Rog, je mreža evropskih mest Eurocities, lani decembra nagradila z evropsko nagrado za inovativnost. Center Rog bo prostor povezovanja kulture, znanosti, gospodarstva in izobraževanja, z osredotočanjem na razvojne projekte s področja kreativnih industrij in bo novo sidrišče ustvarjalnosti in raziskovanja v mestu. S Centrom Rog in Galerijo Cukrarna, katere sanacija je že v teku, bomo mestno središče razširili proti vzhodu in tako pridobili nove javne površine. Sprašujemo se, kako prav vi, ki poudarjate solidarnost, odprtost, uporabo javnega prostora, v bistvu vztrajate na zaprtosti in ekskluzivnosti prostora? To namreč Rog trenutno je: ozka skupina ljudi odloča, kdo lahko in kdo ne sme vstopiti ali pa tam delovati. Kaj je huje od popolne uzurpacije javnega prostora, ki bi sicer po obnovi zajemal skoraj 10.000m²? Kdo tukaj s kom ne more sobivati? Res pa je, da okoliški prebivalci tega dela mesta vedno težje sobivajo z začasnimi uporabniki in uporabnicami Roga, ki skorajda dnevno s pritožbami obračajo na MOL zaradi hrupa v zelo poznih večernih ali zelo zgodnjih jutranjih urah, ali se pritožujejo zaradi škodljivega dima in smradu zažiganja pnevmatik.

Popolnoma upravičeno vprašanje je, česa vas je strah? Obnovljeni prostor bo namenjen lokalnim ustvarjalcem, raziskovalcem, umetnikom. S čim vas ogrožajo, da je tako nepredstavljivo sobivanje in vztrajno zavračanje vsake možnosti prostora, ki ga je MOL že do sedaj večkrat ponudila. Pravite, da mora mestna oblast znati prisluhni drugičnemu načinu delovanja in spodbujati samoorganizacijo skupin, ki delujejo izven družbenih okvirov. Saj se strinjamo! Le da MOL ob toleranci do delovanja izven družbenih okvirov vztraja na ničelni toleranci do nespoštovanja zakonodaje. Slednja velja tudi začasne uporabnike in uporabnice Roga, za nas, v mestni upravi, in za vse državljane in državljanke RS. Tako preprosto je to.

V svojem dopisu zastavljate še naslednja vprašanja:

1. Ali se je MOL pripravljena odreči vsaj delu plačila stroškov začasnih uporabnikov?

MOL nikomur ni naložila plačila stroškov, ampak je to storilo sodišče. Gre za plačilo sodnih stroškov in ne kakšne odškodnine, ki bi jo za prostor zahtevala MOL. V vseh osmih procesih vsakdo poravnava svoje sodne stroške.

2. Kako namerava MOL nadalje ukrepati?

MOL bo, kot vedno do sedaj, spoštovala zakonodajo RS in odločitev sodišča. Sodišče je odločilo, da so uporabniki in uporabnice dolžni prostore nekdanje tovarne Rog izprazniti in vrniti MOL v neposredno posest, kot tudi, da se jim v bodoče prepoveduje poseganje v lastninsko pravico MOL.

3. Ali MOL, v primeru deložacije na silo, jamči za varnost vseh ljudi, ki v prostoru delujejo?

Zakaj sklepate, da bi bila lahko deložacija nasilna? Sodbo sodišča je potrebno spoštovati in prepričani smo, da lahko pomagate, da bodočasni uporabniki ravnali odgovorno. MOL s svojimi postopki gotovo ne bo povzročiteljica nasilja.

4. Kaj namerava MOL storiti z vsemi umetniškimi inštalacijami, glasbeno in telovadno opremo ter drugo lastnino uporabnikov?

Za lastnino naj poskrbijo lastniki umetniških del, telovadne in glasbene opreme.

5. Ali bo občina poskrbela za nadomestne prostore za nadaljevanje družbeno koristnih dejavnosti?

Ne, ker je MOL že v času pogovorov in mediacije ponudila nadomestni prostor za nadaljevanje aktivnosti v času celovite obnove, vendar začasni uporabniki niso želeli sprejeti ponudbe.

6. Kaj namerava občina storiti glede ljudi, ki so socialno odvisni od storitev Avtonomnega centra Rog, da ne bi prišlo do negativnih posledic?

MOL ima odlično mrežo javnih, socialnih in zdravstvenih storitev, ki je na voljo vsakomur.

7. Ali se je MOL ob zagotovljenem sodelovanju začasnih uporabnikov in uporabnic pripravljena diskutirati o rešitvi sporov, da bi se izognili nasilnim scenarijem?

MOL se je vedno znova odzivala pogovore: že od vsega začetka so bili začasni uporabniki povabljeni k oblikovanju vsebin bodočega centra Rog, kot so bili tudi povabljeni k sodelovanju k prototipu vsebin Rog-a, v RogLab. Izkušnja pogovorov iz junija 2016 pa je takšna, da kakor hitro je ena pogajalska skupina že dosegla načelen dogovor o rešitvah, je ta propadel, ker so iz Roga svoje pogajalce zamenjali. Le redko so bili prisotni tisti, ki so na pogovorih sodelovali od začetka. Zaskrbljujoče pa je, da vseskozi sugerirate, da bo izpraznitev nasilna. Glede na vašo vzpostavljeno odvetniško vlogo začasne uporabnike in uporabnice apeliramo, da se nasilja vzdržite. Na strani MOL ga ne pričakujte, zato enako mero odgovornosti pričakujemo tudi od vas in od vaših sodelavcev v Rogu. V vseh letih so bila vrata MOL vedno odprta za vsečasne uporabnike in uporabnice, in številni, ki so imeli takšne in drugačne težave v Rogu, so prišli na pogovor bodisi k županu ali na Oddelek za kulturo. Zanimivo, je bilo teh posameznikov, ki se v Rogu več ne počutijo varno in so ga zapustili, največ na pogovorih na MOL prav v zadnjih mesecih.

Dodajate, da niste prejeli odgovora MOL z zapisniki pogovorov predstavnikov začasnih uporabnikov in MOL, na zahtevo informacijske pooblaščenke na Svetniški klub Levice do 2.4. 2019.

Predlagamo vam, da najprej uredite notranjo komunikacijo in pretok informacij v okviru politične skupine Levica. Za zapisnike je zaprosila gospa Nataša Sukič kot nekdanja mestna svetnica Levice in ne Levica kot politična skupina. Gospa Sukič je odgovor že prejela, zato vam predlagamo, da se obrnete nanjo. Nekdanja mestna svetnica, zdaj poslanka v DZ, je dokumente prejela pred iztekom roka in sicer 29.3. 2019 na njen javno dostopen e-naslov. Kot zanimivost, ki nam jo je povedal eden od začasnih uporabnikov nekdanje tovarne Rog v pogovoru po novinarski konferenci glede januarskega požara v Rogu, naj povemo, da je takratna mestna svetnica zaprosila za zapisnike srečanj, ker jih je trenutna, aktualna skupina, ki govori v imenu skupnosti Rog, izgubila oz. nima dostopa do e-naslava, ki je veljal za MOL in začasne uporabnike kot kontaktni e-naslov. Dodatni komentar k temu ni potreben.

Mestna svetnica, gospa Vrečko, je od župana dobila soglasje, da lahko dogovori pogovor s predstavniki začasnih uporabnikov in uporabnic Roga, konkretno z gospodom Miho Blažičem, vendar do danes za termin ni zaprosila.

S prijaznimi pozdravi,

Mag. Mateja Demšič

Sekretarka – vodja Oddelka za kulturo

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

LJUBLJANA
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE...
Unescovo
kreativno mesto
od 2015

